

Μια κατηγορία μόνοι μας στις λοιμώξεις

Στη μικροβιακή αντοχή «είμαστε σε άλλο επίπεδο από την υπόλοιπη Ε.Ε.»

Της ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ

Βαρύ τίμημα σε ανθρώπινες ζωές πληρώνει η χώρα μας λόγω της αδυναμίας της να αντιμετωπίσει τη διαχρονική κρίση της μικροβιακής αντοχής και την αλόγιστη χρήση αντιβιοτικών. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, τα επόμενα 30 χρόνια οι λοιμώξεις από μικρόβια ανθεκτικά στα αντιβιοτικά θα «στοιχίσουν» στη χώρα μας περίπου 70.000 θανάτους ασθενών, σχεδόν 1.000 επιπλέον ημέρες νοσηλείας ανά 100.000 πληθυσμού σε ετήσια βάση και περίπου 60 εκατ. δολ. ετησίως ως δαπάνη υγείας.

Η Ελλάδα είναι στην πρώτη θέση της Ευρώπης στην κατανάλωση αντιβιοτικών (σχεδόν 40 ημερήσιες καθορισμένες δόσεις - DDD ανά 1.000 ασθενείς την ημέρα, έναντι 21,8 που είναι ο μέσος όρος των χωρών της Ε.Ε.) και στις πρώτες θέσεις σε νοσοκομειακή κατανάλωση αντιβιοτικών και στα ποσοστά αντοχής παθογόνων σε ευρέως φάσματος προωθημένα αντιβιοτικά, η οποία σε κάποια παθογόνα και σε ειδικά τμήματα όπως οι ΜΕΘ ξεπερνά κατά πολύ το 50%. Και όπως τονίζουν οι ειδικοί επιστήμονες, «δεν μιλάμε πλέον για επιδημία, αλλά για ενδημία. Η χώρα μας είναι ενδημική στη μικροβιακή αντοχή. Δεν είμαστε οι χειρότεροι της Ευρώπης. Είμαστε σε άλλο επίπεδο από την υπόλοιπη Ευρώπη».

Τη ζοφερή αυτή εικόνα παρουσίασαν ειδικοί επιστήμονες σε ημερίδα του Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων για τη μικρο-

βιακή αντοχή, η οποία, όπως ανέφερε και ο πρόεδρος του ΚΕΕΛΠΝΟ Θεόφιλος Ρόζενμπεργκ, είναι η πρώτη που διοργανώνεται μετά τη «μετονομασία» του ΚΕΕΛΠΝΟ σε Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας.

«Χρειαζόμαστε επειγόντως δράσεις για τον έλεγχο και την πρόληψη των λοιμώξεων από πολυανθεκτικά μικρόβια», τόνισε ο κα-

Τη ζοφερή εικόνα παρουσίασαν ειδικοί επιστήμονες σε ημερίδα του ΚΕΕΛΠΝΟ.

θηγητής Παθολογίας Λοιμώξεων στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ και συνεργάτης του ΚΕΕΛΠΝΟ Σωτ. Τσιόδρας, ο οποίος σημείωσε ότι πρέπει να δοθεί έμφαση στην υγιεινή των χεριών από το υγιονομικό προσωπικό, η οποία αποτελεί ένα από τα αποδοτικότερα μέτρα για τη μείωση των ενδο-νοσοκομειακών λοιμώξεων, αλλά και τη σωστή διαχείριση των ασθενών εντός των νοσοκομείων με διαχωρισμό των περιστατικών, όσο είναι αυτό εφικτό. Όπως άλλωστε σχολίασε ο ίδιος, «όταν χθες το βράδυ στην εφημερία του "Αττικόν" είδα 15 ασθενείς σε ράντζα στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών, πραγματικά προβληματιστικά για το τι θα έλεγα σήμερα στην ημερίδα». Σύμφωνα με τον ίδιο, απαιτείται ευαισθητοποίηση των πολιτών για τις επιπτώσεις της μικροβιακής αντοχής, ακόμα και με παρουσίαση ιστο-

Η μικροβιακή αντοχή σε αριθμούς

33.110

θάνατοι σημειώθηκαν το 2015 στις χώρες της Ε.Ε. λόγω μικροβιακής αντοχής

70.000

ασθενείς εκτιμάται ότι θα πεθάνουν στην Ελλάδα τα επόμενα 30 χρόνια από λοιμώξεις από ανθεκτικά σε αντιβιοτικά μικρόβια

671.689

περιστατικά λοιμώξεων από ανθεκτικά σε αντιβιοτικά μικρόβια καταγράφηκαν το 2015 σε όλη την Ευρώπη

Ανυ των 60 εκατ. δολαρίων ετησίως εκτιμάται το κόστος για το σύστημα υγείας στην Ελλάδα λόγω μικροβιακής αντοχής

1.627

θάνατοι ασθενών στην Ελλάδα καταγράφηκαν το 2015 λόγω μικροβιακής αντοχής

Περίπου 1.000 ημέρες επιπλέον νοσηλείας ανά 100.000 πληθυσμού ετησίως στην Ελλάδα λόγω λοιμώξεων από ανθεκτικά μικρόβια

των Ελλήνων δήλωσαν πέρσει ότι έχουν λάβει αντιβίωση τους τελευταίους 12 μήνες

ΠΗΓΕΣ: ΟΣΕΑ, Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης Νοσημάτων (ECDC), Ευριβαρόμετρο

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Άλλοι επτά νεκροί από τη γρίπη

Υποχωρεί σταδιακά η δραστηριότητα της γρίπης στη χώρα μας, η οποία έχει κοστίσει φέτος τη ζωή σε 118 άτομα. Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση επιδημιολογικής επιτήρησης του Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων, οι επισκέψεις σε γιατρό από ασθενείς με συμπτώματα γρίπης παρουσιάζουν περαιτέρω μείωση σε σχέση με την προηγούμενη εβδομάδα (αφορούν περίπου το 3,5% των επισκέψεων έναντι 4,5% που ήταν την προηγούμενη εβδομάδα, και 8% που ήταν στα τέλη Φεβρουαρίου), ενώ μειωμένες είναι και οι νέες εισαγωγές ασθενών με σοβαρή νόσηση από τη γρίπη σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (10 νέες εισαγωγές σε Εντατική έναντι 16 την περασμένη εβδομάδα). Πάντως και την τελευταία εβδομάδα της καταμέτρησης καταγράφηκαν επτά θάνατοι ασθενών, ανεβάζοντας τον αριθμό των θυμάτων σε 118. Συνολικά από τις αρχές Οκτωβρίου έως και την περασμένη Κυριακή είχαν δηλωθεί στο ΚΕΕΛΠΝΟ 353 σοβαρά κρούσματα της νόσου, εκ των οποίων τα 340 εισήχθησαν για νοσηλεία σε Εντατική. Στην πλειονότητά τους οι νοσηλείες σε ΜΕΘ και οι θάνατοι αφορούσαν άτομα που ανήκαν σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού. Παρά την εμφανή ύφεση στη δραστηριότητα της νόσου, οι επιστήμονες αναμένουν και άλλα σοβαρά περιστατικά γρίπης το επόμενο διάστημα.

ριών ασθενών που βρέθηκαν κοντά στον θάνατο, αλλά και παρεμβάσεις ώστε να σταματήσουν να δίνουν οι φαρμακοποιοί αντιβιοτικά χωρίς συνταγή.

Στην ανάγκη επένδυσης σε δράσεις για τη μείωση της μικροβιακής αντοχής αναφέρθηκε και ο επικεφαλής του σχετικού προγράμ-

ματος του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ECDC) Ντομνίκ Μονέ. Όπως ανέφερε, για κάθε ευρώ που επενδύει το κράτος σε δράσεις για την πρόληψη των λοιμώξεων από ανθεκτικά μικρόβια, εξοικονομεί 2,4 ευρώ από το κόστος της αντιμετώπισής τους.

«Αγκάθι» η εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου

«Το θεσμικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση της μικροβιακής αντοχής στη χώρα μας υπάρχει. Το θέμα είναι στην εφαρμογή». Σε αυτό το συμπέρασμα κατέληξαν οι ειδικοί επιστήμονες που συμμετείχαν στη σχετική ημερίδα του ΚΕΕΛΠΝΟ. Αν και στη χώρα μας έχει θεσμοθετηθεί δέσμη μέτρων από το 2014 για την αντιμετώπιση της μικροβιακής αντοχής, στα νοσοκομεία αυτά δεν υλοποιούνται πάντα όπως θα έπρεπε. Όπως ανέφερε ενδεικτικά η υπεύθυνη του γραφείου νοσοκομειακών Λοιμώξεων και Μικροβιακής Αντοχής του ΚΕΕΛΠΝΟ, παθολόγος - λοιμωξιολόγος κ. Φλώρα Κοντοπίδου, μόλις στο 50% των νοσοκομείων έχει εγκριθεί ο εσωτερικός κανονισμός για την πρόληψη νοσοκομειακών λοιμώξεων, η αναλογία εξειδικευμένου προσωπικού αποκλειστικά απασχολούμενου στην πρόληψη λοιμώξεων είναι πολύ μακριά από αυτή που θα έπρεπε (ένας ανά 250 κλίνες) και δεν υπάρχει επαρκής επικοινωνία με ταξί επιτροπών και κλινικών γιατρών ή και διοικήσεων. Είναι ενδεικτικό ότι μόλις το 14% των μελών Επι-

Μόλις στο 50% των νοσοκομείων έχει εγκριθεί ο εσωτερικός κανονισμός για την πρόληψη νοσοκομειακών λοιμώξεων.

τροπών Νοσοκομειακών Λοιμώξεων θεωρεί ότι συνεργάζεται επαρκώς με τους κλινικούς γιατρούς για την πρόληψη των νοσοκομειακών γιατρών και το 30% ότι υπάρχει επαρκής συνεργασία με τη διοίκηση. Το 66% του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού δηλώνει επαρκώς εκπαιδευμένο στην εφαρμογή μέτρων προφύλαξης, ενώ πιστοποιημένη εκπαίδευση στον έλεγχο λοιμώξεων έχει λάβει ένα στα δύο μέλη των Επιτροπών Νοσοκομειακών Λοιμώξεων. Τέλος, δεν υπάρχει εξωτερική αξιολόγηση των διαδικασιών που τηρεί κάθε νοσοκομείο, ενώ δεν έχουν πρόσβαση στα δεδομένα επιτήρησης της μικροβιακής αντοχής του κάθε νοσοκομείου, το ίδιο το προσωπικό του νο-

σοκομείου! Πάντως, σύμφωνα με την κ. Κοντοπίδου, υπάρχουν και θετικά σημάδια στον ορίζοντα. Όπως είπε, υπάρχουν ενδείξεις μείωσης των αντιβιοτικών που δίνονται εντός των νοσοκομείων ως προφύλαξη σε ασθενείς που θα χειρουργηθούν, αν και η Ελλάδα μαζί με την Κύπρο παραμένουν οι χώρες που και σε αυτή την περίπτωση σχεδόν πάντα χορηγούν όχι μία δόση αντιβιοτικού, αλλά σχήμα τουλάχιστον μιας ημέρας. Σε επίπεδο κοινότητας, αν και η υπερκατανάλωση των αντιβιοτικών δεν έχει καταπολεμηθεί, ωστόσο υπάρχει μία μικρή στροφή στη χορήγηση αντιβιοτικών στενού φάσματος έναντι του ευρέος φάσματος πρωθημικών αντιβιοτικών.

σοκομείου! Πάντως, σύμφωνα με την κ. Κοντοπίδου, υπάρχουν και θετικά σημάδια στον ορίζοντα. Όπως είπε, υπάρχουν ενδείξεις μείωσης των αντιβιοτικών που δίνονται εντός των νοσοκομείων ως προφύλαξη σε ασθενείς που θα χειρουργηθούν, αν και η Ελλάδα μαζί με την Κύπρο παραμένουν οι χώρες που και σε αυτή την περίπτωση σχεδόν πάντα χορηγούν όχι μία δόση αντιβιοτικού, αλλά σχήμα τουλάχιστον μιας ημέρας. Σε επίπεδο κοινότητας, αν και η υπερκατανάλωση των αντιβιοτικών δεν έχει καταπολεμηθεί, ωστόσο υπάρχει μία μικρή στροφή στη χορήγηση αντιβιοτικών στενού φάσματος έναντι του ευρέος φάσματος πρωθημικών αντιβιοτικών.